

**R. P. Ferdinandi De Castro Palao, Legionensis Soc. Iesv,
Sacrae Theologiae Professoris, Et sanctae Inquisitionis
Qualificatoris & Consultoris; Operis Moralis, De Virtutibus,
Et Vitiis Contrariis, In ...**

De Virtute Religionis, Et Ei Annexis; Continens quatuor Tractatus
Theologiae Moralis praecipuos. Primus, in ordine decimusquartus, de
Iuramento, & Adiuratione. Secundus, de Voto. Tertius, & charior Authori,
de statu Religioso. Quartus, de vitiis oppositis Religioni

Castro Palao, Fernando de

Lugduni, 1669

Possitne ex consensu Ordinarij in permutatione beneficiorum compensari
fructum inaequalitas pecunia, vel pensione absque simonia. punct. 16.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76572](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76572)

ex cap. unico de verum permutat. in 6. ubi approbatio, & consensus Episcopi requiritur in permutatione beneficiorum, quæ ipse conferre potest, non in aliis; dicitur enim ibi, qui secundum formam iuris sua beneficia in eadem diocesi ad tuam collationem spectantia permutare volentes, libere, & sine fraude in manibus tuis ipsa resignent. Ergo quæ ad collationem Episcopi non pertinent, non tenentur in manibus Episcopi resignare. Ratio vero est, quia consensus Episcopi in permutationibus ideo spectatur, quia sine illo nec renunciatio beneficij, nec alterius obrencia fieri potest; cum ergo possit absolute beneficium resignari, aliudque de nouo obtineri sine Episcopi consensu, quando ad illam collatio, ubi institutio non est, spectat; non est cur dicamus esse necessarium eius consensum; tandem quia ille prælati, ad quem collatio beneficiorum spectat; habet in hac parte iurisdictionem Episcopalem; siquidem beneficiorum collatio propria est Episcopi. omnes B. s. l. c. 19. quæst. 7. Ergo quoad tales actus recte comprehendendi potest sub nomine Episcopi.

7. Coram iis ergo qui possunt beneficiorum permutationes approbare, potest fieri permutatio in singulis mensibus: ita Frederic. Senes. in tractat. de permutat. benef. n. 30. cum seq. Cota de res. l. n. 7. Et per totam de verum permutat. in nouis Rebus. in praxi titulo de permutat. benef. n. 36. Tufchus in tractat. de visitationib. c. 38. n. 32. Hieronym. Gonzalez cum alijs super reg. 8. cancellar. glossa 14. n. 33.

8. Circa supradictam doctrinam de permutatione beneficiorum aduerto, intelligendum esse de beneficiis propriis, de quibus habetur ius in re, est illorum non habere potestatem, ita Francus c. ultim. de verum permutat. in 6. n. 16. & ibi Gambara num. 86. Petr. de Perusio tractat. de permutat. benef. l. 1. part. quæst. 1. num. 1. Manica de tacitis, & ambiguis conuentionib. lib. 25. t. 9. n. 2. Et 9. Et alijs, quos sequitur Garcia l. 1. p. de benef. c. 4. n. 15. Et 16. & constat ex c. olim, cap. quæstionum de verum permutat. Et cap. unico eodem tit. lib. 6. Adde non solum beneficia debere esse propria permutantium, ut possit ordinari permutationem approbare, sed necessarium requiri quod beneficia non sint referata Sedi Apostolicæ, quia de iis non potest Episcopus disponere & permutationem approbare, ut pote qui non potest eorum collationem facere: ita multis relatis Garcia supra n. 82. esse contra tenet Gambatus in c. v. de verum permutat. in 6. à num. 33.

9. Ex qua doctrina infero non posse fieri permutationem auctoritate ordinarij inter iura ad rem: v. g. præsentatus, aut electus es ad beneficium, non poteris in fauorem alterius tuam præsentationem resignare, ut ipse suam præsentationem, & expectatiuam tibi resignet. Ratio est; quia hæc iure sunt personalia tantum, ut recte notauit Panorm. in c. v. olim de rer. permutat. à num. 4.

Sed dices, quid si patronus consentiat, ut in alium tuam præsentationem resignes, & similiter, alius obineat facultatem à Papa transferendi suam expectatiuam, poteritne permutare ex consensu ordinarij? Respondet Suar. lib. 4. t. 31. n. 19. posse & consentit Lessius lib. 2. cap. 34. dub. 36. num. 109. & Gambara in Rubr. de verum permutat. in 6. n. 8. Et in illo cap. unico n. 42. Contrarium tamen ut probabilis tenendum est eum communi sententia, ut testatur Flamin. lib. 2. de resignat. benef. quæst. 23. n. 15. Zerola 2. p. ver. renunciat. §. 1. Ioann. Nicol. De linas lib. 2. de iure patronat. q. 2. num. 165. Azor 28. cap. 29. quæst. 22. Nicol. Garc. l. 1. part. de benef. c. 4. n. 17. Ratio est, quia ordinarius solum habet potestatem ad admittendas permutationes beneficiorum, non electionum ad beneficia, ut constat ex suprad. capit. non igitur illi attribuenda est.

PUNCTVM XVI.

Possint ex consensu ordinarij in permutatione beneficiorum compensari fructuum inæqualitas pecuniâ, vel pensione absque Simonia;

SVM MARIVM.

1. Nequaquam id fieri potest auctoritate Episcopi.
2. Alij affirmant illius auctoritate pensionem imponi posse.
3. Probabilis est oppositum.
4. Neque potest permutari beneficium cum pensione, quia non fit in titulum beneficij erecta.
5. Neque possunt partes inter se conuenire, ut vnus, scilicet resignatarius integre soluat expensas bullarum vicinque, nisi ex consensu Pontificis.

DE auctoritate Pontificis nulli est dubium, quia Pontifex potest separare ius fructuum à titulo spirituali; potest ergo concedere habenti ius fructuum, ut ratione illius aliquid recipiat. Episcopi autem auctoritate fieri nequaquam potest; quia non valet ipse fructus à titulo spirituali separare.

unde translatio titulo & ius ad fructus necessariò transfertur. Si ergo pro hoc iure consentiret pretium exigere, & esset iniustum, & simoniacum: ita tenet glossa in c. cum pridem de pactis, Lessius lib. 2. c. 35. dub. 17. n. 104. S. ad hoc Suar. lib. 4. cap. 34. à num. 10.

Neque obstat cap. ad quæstiones. De verum permutat. ubi Clemens II. approbat commutationem factam vnus Ecclesiæ Parochialis, & illius possessionem, cum alius Ecclesiæ, & illius possessionibus, compensata inæqualitate possessionum per pecuniam, sic tamen ut illi contractus nequaquam sibi iniucem miscerentur. Non inquam obstat, ut recte expendit Suar. cum alijs lib. 6. cap. 34. n. 13. quia possessiones illæ erant merè temporales, & sub dominio temporali Ecclesiarum. Quapropter illarum permutatio non erat inhibita, imo potius concessa, ut notat Glossa. Poterat ergo in harum permutatione compensari inæqualitas possessionum refula certa pecuniæ quantitate. Quoad permutationem vero Ecclesiæ, seu beneficij, & fructus ei annexi ratione rituli, quales sunt decimæ, primitiæ, & oblationes, nequit ex consensu ordinarij inæqualitas horum fructuum pecunia compensari: neque de hoc casu loquitur supradictum caput.

2. Difficultas vero est; an ex consensu ordinarij possit inæqualitas fructuum spiritualium, scilicet, decimarum, primitiarum, & oblationum per impositionem pensionis compensari? v. g. est permutatio faciendæ de beneficio tenui cum pingui, poteritne ex ordinarij consensu imponi beneficio pinguius aliqua pensio & sic permutatio concludi.

In hac difficultate est prima sententia id fieri posse ex auctoritate ordinarij, quia ordinarius iusta causa intercedente potest pensionem imponere, ut tenet Gigas de pensionib. quæst. 6. referens Oldrad. Felin. Anton. de Butrio, Innocent. Immolam. P. Ancharan. Decium, & Caccialupum, Zerola in praxi Episc. 2. par. ver. pensio num. 1. cum Paulo Romano tractat. de pensionib. c. 15. n. 10. Et c. 15. redeundo n. 5. Hieronym. Gonzalez super reg. 8. cancellar. glossa 5. n. 27. Sed in tali permutatione ob inæqualitatem fructuum compensandam est causa iusta ut dicit Lessius lib. 2. de iust. cap. 34. dub. 38. num. 205. vers. tertio. Ergo fieri potest auctoritate ordinarij hæc permutatio: & ita docent in propriis terminis Nauar. conf. 43. de Simonia n. 4. quem sequitur Ioan. de Nicol. De linas de iure patronat. lib. 2. quæst. 18. num. 161. Hieronym. Gonzalez alijs. relatis supra, Et 14. num. 38.

3. Verum contraria sententia communior est, & in praxi magis recepta, scilicet non posse auctoritate ordinarij in permutatione beneficiorum imponi pensionem super beneficium pingue: ita docent pluribus relatis Nicol. Garcia l. 1. part. de benef. cap. 5. n. 341. Et n. 344. Suar. lib. 4. cap. 34. n. 16. Valen. disp. 6. q. 16. p. 3. in fine. Man. Rodrig. 2. t. sum. c. 65. num. 6. cum Arag. quæst. 100. art. 4. vers. est aliud pag. 112. 2. Mouentur ex eo, quod Episcopus prohibet beneficia conferre cum diminutione in titulo, ut beneficia sine diminutione conferantur: si autem consentiret in pensionem, iam beneficium cum diminutione conferret. Præterea, quia iam consuetudo, ut bene dicit Valen. supra huiusmodi facultatem Episcopi denegauit. Quocirca solum auctoritate Papæ hæc permutatio firmari potest.

4. Ex qua doctrina à fortiori sequitur, non posse auctoritate ordinarij permutari beneficium, cum pensione, quæ non sit erecta in titulum beneficij. Tum quia ordinarius non habet potestatem imponendi pensionem, ergo neque illam transferendi. Tum etiam quia in c. quæstionum, Et c. olim de verum permutat. Et cap. v. eodem tit. lib. 6. ubi ordinariis committitur potestas admittendi beneficiorum permutationes, de proprijs beneficijs sermo est, & ita docent ut probabilis Suar. lib. 4. cap. 33. num. 4. Nicol. Garcia de benef. l. 1. part. cap. 4. num. 18.

5. Huc etiam spectat non posse partes inter se absque ordine ad consensum Pontificis conuenire, ut vnus, scilicet cui est facta resignatio integre soluat expensas bullarum penitentium ad vtrumque, quia hæc pactio est simoniacæ; si quidem petitur à resignatario aliquid onus pretio æstimabile, quod de iure non inest: de iure enim quilibet proprias bullas tenetur soluere: & ita tradit Suar. lib. 4. de Simon. cap. 34. numer. 19. sine cum Nauar. lib. 5. consil. tit. de Simonia. conf. 59. Et 51. & consentit Flamin. tit. 2. de resignat. benef. lib. 14. quæst. 7. num. 9. Nicol. Garcia l. 1. p. de benef. cap. 3. §. 2. numer. 147. Addit tamen Flamin. supra, & Azor. 2. part. lib. 7. cap. 27. q. 7. supradicta procedere, in casu quo resignatarius non retinet quod expendit in expeditione bullarum resignantis beneficium. Quia stylus satis vulgaris est, quod resignatarius soluat expensas bullarum resignantis, dummodo retineat id quod impendit in primo termino solutionis pensionis. Quapropter de sententia Flaminij, & Azor, potest resignatarius se obligare ad soluendam expeditionem bullarum resignantis, ea tamen conditione, ut in primo termino solutionis pensionis sibi satisfaciatur.